

Koçluk, resmen meslek kabul edildi

Tüm dünyada milyonlarca şirketin en büyük destekçisi ve yol göstericisi olarak gösterilen koçlar için Türkiye'deki sevindirici haber geçen ay geldi.

MANİSA (İHA) - DBE Davranış Bilimleri Enstitüsü Kurumsal Gelişim Merkezi Proje Yöneticisi ve Eğitmeni, Uzman Endüstri ve Örgüt Psikologu Burcu Çanacık, bir Koç ile çalışmaya başlamadan önce dikkat edilmesi gerekenleri açıkladı.

Tüm dünyada milyonlarca şirketin en büyük destekçisi ve yol göstericisi olarak gösterilen koçlar için Türkiye'deki sevindirici haber geçen ay geldi. Şirketlerin geliştirilmesi gereken yönlerini tayin ederek onların potansiyellerini keşfedip daha verimli bir noktaya gelmesini sağlayan koçluk, Resmi Gazete'de yayımlanan bir duyuru ile Türkiye'de meslek ilan edildi.

25 yılı aşkın deneyimi ve çözüm ortaklarından aldığı güçle, yıllardır Türkiye'de kurumsal ve bireysel koçluk hizmeti veren DBE Davranış Bilimleri Enstitüsü, ölçme-değerlendirme, danışmanlık ve eğitim alanlarındaki uzmanlığını koçluk mesleğine de başarıyla aktaran bir kurum olarak öne çıkıyor.

Dünyaca ünlü The Forton Group ile koçluk alanında önemli bir iş birliği yapan DBE, deneyimlerini bireysel ve kurumsal koçluk alanına taşıyor. DBE Davranış Bilimleri Enstitüsü Kurumsal Gelişim Merkezi Proje Yöneticisi ve Eğitmeni, Koç, Uzman Endüstri ve Örgüt Psikologu Burcu Çanacık, danışmanlık hizmeti alacak şirketlere ve bireylere şu tavsiyelerde bulundu:

"Koçluk ülkemizde fazla bilinmediği için, danışanlar koçlarına genellikle tanıdıklarının tavsiyesi üzerine ulaşıyorlar. Ancak her zaman en etkin sonucu alamayabiliyorlar. Özellikle, koçluk alacakları kişinin ICF (Uluslararası Koçluk Federasyonu) onaylı bir eğitimden geçmiş olduğundan emin olmaları gerekiyor. Bu meslek Türkiye'de henüz çok iyi denetlenmiyor. Şu an Türkiye'de koçluk eğitimi almamış pek çok kişi koç olarak çalışmakta ve koçluk prensiplerine aykırı, etik olmayan uygulamalarla danışanları yanlış yönlendirmek-

tedir."

Koçluk bir meslek olarak çok yeni olmasına rağmen hızla gelişmekte olan popüler bir alan olmayı başardığını belirten Çanacık, sözlerine şöyle devam etti: "Hatta bu popülerlik birtakım kişilerin eğitim almadan 'koçluk yapma' iddiasıyla günde gelmesine ve hatalı uygulamalara dahi yol açtı. Ancak yakın bir zaman önce Koçluğun, MYK (Mesleki Yeterlilik Kurumu) tarafından resmi olarak meslek ilan edilmesi ile standartları belli oldu. Yasal bir zemine oturan koçluk mesleği nezdinde, zaman içerisinde denetimlerin artarak hatalı uygulamaların önüne geçileceğine inanıyorum. Koçluk, doğru sorularla danışanın zaten bildiği cevaplara ulaşmasını ve performansını geliştirmeyi amaçlayan, danışan ve koç arasında kurulan bir iletişim metodudur. Koçluk, terapi değildir. Sorun çözmeye odaklanmaz ve belli bir psikoloji/psikiyatri eğitimi gerektirmez. Koçluk, danışmanlık değildir ve danışana öğüt vermeyi amaçlamaz, yol göstermez; ilerleme sorularla yapılır. Koç, soruların cevaplarını bilmez ve varsa-

yımda bulunmaz. Yalnızca doğru soruları sorar."

Koçun, soru sorma sanatında ustalaşma yolunda yürüyen kişi olduğunu belirten Çanacık, şöyle konuştu: "Bu süreç asla sona ermez, çünkü sorular asla bitmez. Her zaman sorulacak daha iyi bir soru vardır ve koç bu en iyi soruyu en doğru zamanda sormak için ustalaşır. Doğru soru, yönlendirmeden ve yargılamadan sorulan, geçmişe değil şu ana ve geleceğe odaklanan sorudur. Örneğin, 'Bunu neden yapmak istiyorsun?' yargılayıcı iken; 'Bunu yapmak mı istiyorsun?' yönlendiricidir. 'Şu an ne yapmak istiyorsun?' hem yönlendirmeden hem yargılamadan uzak ve olumlu olasılıklara odaklanan bir soruya örnektir ve koçluk süresince sıkça kullanılır. Koçluk almak için ortada bir sorun olması gerekmez. Başlangıç seansı için net bir hedefiniz olmasa da koçluk alabilir ve hedeflerinizi koçluk yöntemini kullanarak belirleyebilirsiniz. Seanslar genellikle bir saat kadar sürer ve haftada ortalama bir ile iki gün bir araya gelinerek süreklilik sağlanır. Tecrübe tabii ki önemli ancak

soru sormayı öğrenmek için tecrübeli olmak gerekmiyor. Yani, 25 yaşında biri de gerekli eğitimleri aldıktan sonra çok iyi derecede koçluk yapabilir."

Çanacık, önemli olanın koçluk işinde edinilen deneyim olduğunu belirterek sözlerini şöyle sürdürdü: "Yine de her vaka ve her danışan farklıdır. 20 senedir koçluk yapıyor olsanız bile her yeni danışanla işinizi yeniden keşfeder ve yeni şeyler öğrenirsiniz. Koç olmak için belli bir iş deneyimi gerekmemektedir. Hatta bazen yöneticilik deneyimi fazla olan, danışmanlık ve eğitimlik yapmış veya terapist olarak çalışmış kişiler koçluğa geçişte önceki deneyimleri nedeniyle sıkıntı yaşayabiliyor. Koç kendi uzmanlık, deneyim ve sertifika seviyesini tam ve doğru olarak belirtmelidir. Koçlar çıkar çatışmasından kaçınmalı ve bu gibi durumlar oluştuğunda süreci sonlandırmalıdır. Koç-danışan ilişkisinde gizlilik prensibi çok önemlidir. Koç, özellikle danışanın gizliliğini korumalıdır. Danışan, koçluk ilişkisini sonlandırmak istediğinde koç buna saygı duymalıdır. Koç danışanını, çıkar çatışması olmadığı sürece seçmez. Çıkar çatışması olarsa bu danışanı reddederek farklı bir koça yönlendirir."

Danışanın kendi koçunu seçmesini daha mantıklı olduğunu belirten Çanacık, sözlerine şöyle devam etti: "Çünkü hizmeti alacak olan danışandır. Yine de karşılıklı bir ilişkiden bahsediyoruz. Yani koçun danışanla uyumu bu süreçte başarı için çok önemlidir. Koç, nadiren de olsa kendisi açısından farklı sebeplerle belli bir danışanla çalışmak istemeyebilir. Bu durumda danışanı farklı bir koça yönlendirmesi ve birlikte devam etmeme sebeplerini açıklaması gerekir. Danışan ise istediği an, bir gerekçe göstermek zorunda olmadan, koçunu değiştirebilir. Biz koçlukta danışanın kendisi için neyin iyi olduğunu bildiğine inanırız, bu durumda danışanın seçimi her şeyden önemlidir."